
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

התלמוד ועולמו: ספרות חז"ל והברית החדשה - 7107

תאריך עדכון אחרון 07-07-2018

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: תלמוד והלכה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר יאיר פורסטנברג

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: yair.furstenberg@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ד, 11:00-12:00

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס יסקור את מכלול הקשרים בין ספרות חז"ל והספרות הנוצרית הקדומה שצמחו מתוך יהדות בית שני, תוך שימת לב למורכבותו של כל אחד מן הקורפוסים. נבחן את אופי השיח ההלכתי הקדום שאותו ניתן לשחזר מתוך מקורות אלו, ונעמוד על אופי הפולמוס בין הקבוצות. נכיר את רעיונותיו של פאולוס ונשאל באיזו מידה חכמים התמודדו עם רעיונות אלו.

מטרות הקורס:

1. הכרת הרקע היהודי לספרות הברית החדשה וערכה של ספרות חז"ל ללימוד ספרות זו
2. פיתוח רגישות טקסטואלית לזיהוי זיקות רעיוניות וטקסטואליות בין מסורות שונות.
3. היכרות עם מגמות מחקריות בשאלת ההיכרות וההשפעה ההדדית בין היהדות והנצרות בעת העתיקה

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. לאפיין תפיסות משותפות ומחלוקות בין המסורות על יסוד לספרות חז"ל
2. להצביע על תהליכים טקסטואליים של המסורות שעברו בין הקורפוסים השונים
3. לדון במשמעות הדיאלוג בין הטקסטים בעיצוב היהדות והנצרות הקדומה

דרישות נוכחות (%):

85

שיטת ההוראה בקורס: קריאה במקורות ובמחקר ודיון בכיתה

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

- [1] התורה השנייה: בין ישו לפרושים
- [2] תופעת החסידות
- [3] השיח על ההלכה
- [4] מלכות שמים ואחרית הימים
- [5] היכרות עם הנצרות בספרות התלמוד
- [6] דמותו של ישו בתלמוד
- [7] התמודדות עם פאולוס: חטא, חוק וברית.

חומר חובה לקריאה:

ש' ספראי, 'משנת חסידים בספרות התנאית', בימי הבית ובימי המשנה, עמ' 501--517

ש' ספראי, 'ישו והתנועה החסידית', היהודים בעולם ההלניסטי והרומי: מחקרים לזכרו של מנחם שטרן, עמ' 413-436
י' פורסטנברג, 'קובלין' אנו עליכם פרושים: לעיצובה של תמונת העולם הפרושית במשנה', ההלכה: הקשרים רעיוניים ואידיאולוגיים גלויים וסמויים, עמ' 283-311
ד' פלוסר, 'ישו, ירושלים תשס"ט, עמ' 125-152 (פרק 7: מלכות השמים ואחרית הימים)
ד' פלוסר, 'התורה בדרשה על ההר', יהדות ומקורות הנצרות, תל אביב 1989, עמ' 226-234
ד' פלוסר, 'עשרת הדברות והברית החדשה', יהדות בית שני, חכמיה וספרותה, ירושלים תשס"ב, עמ' 161-182
י' קלאוזנר, הרעיון המשיחי בישראל, (המשיח היהודי והמשיח הנוצרי), עמ' 312-319.
M. Kister, "Romans 5:12-21 against the Background of Torah-Theology and Hebrew Usage", HTR 100 (2007): 391-424
I. Rosen Zvi, 'Pauline Traditions and the Rabbis: Three Case Studies', HTR 110 (2017), 169-194
P. Schafer, Jesus in the Talmud, Princeton 2007, Chapter 9
D. Steinmetz, "Justification by Deed: The conclusion of Sanhedrin Makkot and Paul's Rejection of the Law", HUCA 76 (2005): 133-187

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 80 %
הרצאה 0 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 0 %
הגשת תרגילים 20 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: